

ИСРОРИ САЪЮ КУШИШ
ДАР ДАҲАИ ОХИРИ
РАМАЗОН

[Тоҷикӣ – Тоҷикӣ – طاجيکيۃ]

Солеҳ ал-Фавзон

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿الحث على الاجتهاد في العشر الأواخر﴾

«باللغة الطاجيكية»

صالح الفوزان

2012 - 1433

IslamHouse.com

ИСРОРИ САЪЮ КУШИШ ДАР ДАҲАИ ОХИРИ РАМАЗОН

Эй мардум! Аз Худованд битарсед ва дониста бошед, ки шабу рӯз зуд мегузарад ва гузашти онҳо аз умри азизи шумо ба шумор меравад ва он аз хазинаи умри гаронбаҳои шумост.

Пас бикӯшед, то ҳар чи бештар дар хазинаи худ чизҳоеро ҷамъовари намоед, ки дар рӯзи ҳисоб ба дарди шумо расад, дар он рӯзе, ки ба нақӯрон гуфта мешавад:

﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ﴾ سُورَةُ الْحَاقَّةِ ٢٤

«Шумо гуворо бихӯреду бинӯшед, ба сабаби он чи дар рӯзҳои гузашта анҷом додед» сураи Алҳоққат, 24. Шумо набояд корҳоеро анҷом диҳед, ки дар рӯзи ҳисоб пушаймон шавед ва монанди ононе бошед, ки:

﴿يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي﴾ سُورَةُ الْفَجْرِ ٢٤

«Мегӯяд: Эй кош ман барои имрӯзам коре мекардам» сураи Фаҷр, 24.

Эй бандагони Худо! Дониста бошед, ки шумо имрӯзҳо дар бехтарин рӯзҳои моҳи Рамазон қарор доред. Бист рӯзи ин моҳро гузарондед ва акнун дар даҳаи охир қарор доред. Ҳар ки дар бист рӯзи аввал нақӯкор буд, бояд ин корашро бештар ва хубтар идома диҳад ва дар ин даҳа кӯшишашро дучанд намояд, то хайрро болои хайраш изофа намояд ва аз

фазилати ин рӯзҳо, ки аз дигар рӯзҳо фарқ доранд, истифода барад. Он касе, ки дар рӯзҳои гузашта сусти ва беаҳамияти карда буд, бикӯшад, то ин лаҳзаҳои охирро ба даст орад ва ба даргоҳи Худованд аз корҳои кардаш тавба намояд, шояд ки Худованд тавбаашро қабул намуда, гуноҳҳои гузаштаашро авф кунад, зеро ҳама кор баста ба фарҷоми он аст.

Эй бандагони Худо! Агарчи ҳаёти мусалмон ҳамааш фурсат аст, вале ин моҳ аз дигар моҳҳо фарқ мекунад. Ин моҳ монанди дурри қиммат ва арзишманде аст. Ин моҳҳоро Худованди муттаъол чандин хусусиятҳо додааст ва дар он баъзе амалҳоро фарз гардондааст, ки дар дигар моҳҳо дида намешавад.

Худованд рӯза гирифтано дар рӯзҳои ин моҳ фарз гардондааст ва онро яке аз рукнҳои Ислом қарор додааст ва Худованд рӯзаро аз байни ҳама ибодатҳои ихтиёр намуда гуфтааст «Рӯза аз ман аст ва ман худ мукофоти онро медиҳам» (Ривояти Насои).

Худованд рӯзаро ду имтиёз додааст. Якум ин ки онро ба худаш нисбат додааст ва гуфтааст: "Рӯза аз ман аст". Ин нисбат далели шарафи он аст. Дуюм ин ки Худованд худаш мукофоти рӯздоронро омода мекунад.

Ин маънои онро дорад, ки мукофоти рӯздорон хеле бузург аст ва онро танҳо Худованд медонад. Дар шабҳои моҳи Рамазон қиёми шаб машруъ шудааст,

ки онро таровех мегуянд ва онро дар масҷид бо ҷамоат мехонанд.

Паёмбар (с) мефармоянд: «Ҳар ки бо имом дар масҷид то бозаштани имом намоз хонад, ба ӯ савоби қиёми лайл навишта мешавад» (Ривояти Тирмизӣ).

Ҷои дигар Паёмбар (с) мефармоянд: «Ҳар ки моҳи Рамазонро бо имону ихлос рӯза гирад, гуноҳони гузаштааш бахшида мешаванд» (Ривояти Муттафақуналайҳи).

Чи тавре маълум аст, тамоми вақтҳои ин моҳ пур аз ибодатҳост, дар рӯз рӯза мегиранд ва дар шаб намоз мехонанд, то барои мӯъмин ду ҷиҳод ҳосил шавад, дар рӯз ҷиҳод ба муқобили нафс бо гуруснаги ва дар шаб бо бедори ва ибодат.

Ҷиҳод эҳтиёҷ ба сабр дорад, барои ҳамин ин моҳро моҳи сабр меноманд.

Худованд мефармояд:

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ سُوْرَةُ الْبَقَرَةِ

۱۵۳

«Эй касоне, ки имон овардаед, аз сабру намоз кўмак бигиред. Худованд бо шикебоён аст» сураи Бақара, 153.

Бағави дар тафсири ин оят меғўяд: Мурод аз сабр рӯза аст. Асли маънои сабр ҳабс кардан аст ва рӯза ҳабси нафс аст аз таъому шароб.

Ҳар ки байни ин ду ҷиҳод ҷамъ намояд ва дар он сабр намояд, аҷри фаровонро меёбад. Аммо касоне, ки намози таровеҳро намехонанд ва танбали мекунанд, шаби Рамазонро, ки барои ибодат буд, аз даст медиҳанд ва аз савоби сабр маҳрум мегардад ва савоби бузургро аз даст медиҳанд. Бояд ин тоифа мардумоне, ки намози таровеҳро қуллан, ё баъзан намехонанд, огоҳ бошанд ва агар то имрӯз ба ин ё он баҳона онро тарк мекарданд, зуд тавба намоянд ва дар ин рӯзҳои боқимонда ин фурсатро аз даст надиханд ва аз савоби ин шабҳои пурбаракат маҳрум нагарданд.

Хуб аст, то дар ин моҳи муборак бештар машғули тиловати Қуръон шавем.

Худованд мефармояд:

﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ﴾ سُورَةُ الْبَقَرَةِ ١٨٥

«Моҳи Рамазоне, ки дар он Қуръон нозил шудааст» сураи Бақара, 185.

Нузули Қуръон ба ин моҳ хос шудааст, пас тиловат кардани Қуръон дар ин моҳ савоби бештаре дорад. Барои ҳамин, Паёмбар (с) дар ин моҳ бештар тиловати Қуръон мекарданд.

Дар саҳеҳайн омадааст: «Ҳазрати Ҷабраил дар ҳар шаби Рамазон бо Паёмбар (с) вохӯрда, ба ӯ Қуръонро мехонд».

Беҳтарин малоикаҳо Ҷабраил ба беҳтарини паёмбарон Муҳаммад (с) бо ҳам беҳтарин китоби

Худоро дар беҳтарин моҳҳо, моҳи Рамазон тиловат мекарданд, ки ин далели фазилати тиловати Қуръон аст.

Дар ин моҳ агарчи тиловат кардан дар дигар моҳҳо низ аз савоб холи нест. Аз тарафи дигар ин нишастии Ҷабраил бо Паёмбар (с) далолат бар он мекунад, ки хуб аст дар ин моҳ Қуръонро дар назди касе, ки беҳтар аз ту ҳифз кардааст, гузарони.

Тиловати Қуръон дар моҳи мубораки Рамазон метавонад дар намозҳои фарзи бошад, ё дар таровех, ё намози шаб ва ё дар беруни намозҳо. Саҳобагон дар намози шаб дарозтарин сураҳоро мехонданд ба дараҷае, ки дар вақти қиём дигар ба асо така мекарданд. Ин мисолро барои он овардем, ки касоне, ки меқӯшанд бо камтарин оят намозашонро ба итмом расонанд, дарси ибрат гиранд.

Вақте дар ҳадисҳо омадааст, ки имом бояд ҳоли қавмашро риёоя кунад ва намозашро дароз нахонад, маънои онро надорад, ки намозашро ба монанди нӯл задани мурғон бихонад. Риёояи қавм маънои онро дорад, ки тамоми аркони намозашро пурра анҷом диҳад ва қироаташро хуб кунад ва саросема нашавад, вале намозашро дароз накунад, то малоли қавм нагардад. Намози таровех аз аввали моҳ то охираш бояд яксон гузарад. Баъзе имомони масҷидҳо ҳаракат мекунанд дарҷанд рӯзи аввали моҳи Рамазон

Қуръонро хатм кунанд ва дар охири Рамазон, ки беҳтарин рӯзҳои он аст, намозро қўтоҳ хонанд.

Эй бандагони Худо! Мурад аз таровеҳу намози шаб дар шабҳои Рамазон танҳо хатми Қуръон ва дуъои хатми он нест. Мақсад он аст, ки тамоми шабҳои Рамазон банда машғули тоъату ибодати Парвардигори хеш бошад.

Хатм хуб аст, вале мақсади асоси нест. Агар банда натавонад дар шабҳои Рамазон тамоми Қуръонро хатм намояд, вале ў намози таровеҳро дар ҳама шабҳои Рамазон бо нияту ихлоси том анҷом дода бошад, савобаш иншоаллоҳ, дар назди Худованд пурра дода мешавад.

Касе, ки дар шабҳои Рамазон Қуръонро хатм кунанд, вале дар баъзе шабҳои Рамазон таровеҳро тарк карда бошад, дар савобаш камбуди дода мешавад.

Чизи дигаре, ки дар ин моҳ таъкид шудааст, қўшиши бештар аст дар даҳаи ахири он, зеро ин рӯзҳо рӯзҳои озодист, аз оташи дўзах барои касоне, мустаҳиққи дўзах шудаанд, вале тавба ва истиғфоро дар ин шабҳо бештар кунанд ва бо нияту ихлос ин шабҳоро ба ибодат гузаронанд. Паёмбар (с) шабҳои ахири ин моҳро бо саъю талоши бештар мегузарониданд ва онро бо таҳачҷуд ва таровеҳ зинда медоштанд.

Ў дар масҷид эътикоф менишаст, то аз ҳама чиз бурида шуда, танҳо машғули ибодат шавад. Пас дар

ин шабҳо кӯшиши зиёд кардан иқтидо ва пайрави кардан ба Паёмбар (с) аст.

Худованд мефармояд:

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ
اللَّهَ كَثِيرًا﴾ سُورَةُ الْأَحْزَابِ ٢١

«Албатта, барои шумо дар Паёмбар намунаи хуб аст, барои касоне, ки умеди Худо ва рӯзи охиратро дошта бошад ва Худоро бештар ёд кунанд» сураи Аҳзоб, 21. Даҳаи ахир шабҳое дорад, ки умед аст шаби қадр дар он бошад, Худованд мефармояд:

﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾ سُورَةُ الْقَدْرِ ٣

«Шаби қадр беҳтар аст аз ҳазор моҳ» сураи Қадр, 2. Яъне, амал кардан дар ин шаб беҳтар аст аз амал кардан дар ҳазор моҳе, ки дар он шаби қадр набошад. Паёмбар (с) мефармоянд: «Ҳар ки дар шаби қадр бо имону ихлос қиём кунад, гуноҳҳои гузаштааш мағфират карда мешавад» (Ривояти Бухори ва Муслим).

Қиёми он бо зинда доштани он аст бо тилолату намозу дуо.

Қиёми он вақте ҳосил мешавад, ки банда дар тамоми моҳ кӯшиш намуда буд, хусусан дар даҳаи ахир ва даҳаи ахир шабҳоест, ки аксари уламо мегӯянд, шаби қадр дар он аст.

Шаби қадрро барои мо ошкор накард, ки айнан дар кадом шаб аст ва Худованд онро барои он пӯшида

доштааст, то бештар машғули ибодат шавем ва тамоми шабҳои моҳи Рамазонро зинда дорем ва ўро бештар ибодат намоем. Мо ҳарчи бештар ибодат намоем ва дар пайи ҷустуҷӯи шаби қадр шабҳои бештареро зинда дорем, ҳамон қадар ҳасаноти мо зиёд ва гуноҳии мо камтар мегарданд ва аз танбали раҳо меёбем. Мусалмонеро, ки тавфиқу мадади Худованд расида бошад ва тавонад ин моҳро ба пурраги ибодат намояд ва даҳаи раҳмату мағфирату озодии аз оташи дўзахро бо намозу дуъо паси сар кунад ва шаби қадрро бо имону ихлос пос дорад, арзиши онро дорад, ки аз тамоми ғайзу баракати ин моҳ бархўрдор шуда, ба корҳои кардааш олитарин дараҷаҳоро ноил мегардад.

Паёмбар (с) дар даҳаи ахири Рамазон корҳои анҷом медед, ки аз ҷумлаи онҳо: Зинда доштани шабҳои он бо таҳачҷуд ва таровех, ки дар баробари худ хонадони худро низ бедор менамуд. Ин корест, ки бисёре аз мардум дар ин замона пайи он намегарданд ва фарзандони худро беназорат мегузоранд, то дар хона нишаста, ба тамошои филмҳои шабҳои худро рӯз кунанд. Фарзандон дигар пайи шунидани мусиқи ва беҳудаги гашта, ё бо рафиқони бад дар кўчаҳо мегарданд, ё дар хона ба тамошои телевизион ва бозиҳои компютери машғул мешаванд. Ҳатто дар шабҳои Рамазон бо мусиқию

хушгузарони шабҳоро рӯз мекунад ва аз файзу
эҳсони он маҳрум мешаванд.

Аммо чун рӯз шавад, дигар то бегоҳ хоб мераванд ва
аз хондани намозҳои фарзи ҳам маҳрум мегарданд,
чунки онҳо барои эҳтироми Рамазон ҳеҷ тарбияе
надидаанд. Ин аст натиҷаи беаҳамиятии волидайн.
Чи бад тарбияте буд ва чи бемасъулияти дар ҳоле,
ки Паёмбар (с) мефармоянд: «**Ҳар яки шумо
масъулед ва ҳар якро аз раъияташ пурсида мешавад**»
(Ривояти Муттафак).

Кори дигареро, ки Паёмбар (с) дар даҳҳои ахир
анҷом медоданд, эътиқоф буд. Эътиқоф яъне,
масҷидеро ихтиёр намудан ва дар он машғули ибодат
шудан аст ва аз он набаромадан, магар барои
ҳочатҳои зарури. Паёмбар (с) дар даҳҳои ахири
Рамазон тамоми корҳои худро қатъ намуда, онро
барои ибодату муноҷоти Парвардигор равона
мекарданд.

Шумо эй азизон! дар даҳҳои ахири Рамазон, ки он
ниҳояти моҳ аст ва шаби қадр дар ин даҳа аст,
бештар кӯшиш намоед.

Шумо агар имконияти эътиқоф нишастан надошта
бошед, пас дар масҷидҳо бештар нишинед ва
тиловати Қуръонро бештар намоед. Худованд
мефармояд:

﴿ وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٦﴾
 الَّذِينَ يَنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَلِيمِينَ الْعَظِيمِينَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ
 الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٧﴾ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
 لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٨﴾ أُولَٰئِكَ
 جَزَاؤُهُم مَّغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ
 الْعَامِلِينَ ﴿١٣٩﴾ سُوْرَةُ آلِ عِمْرَانَ ١٣٦

«Шумо барои мағфирати Худованд ва ҷаннате шитобед, ки паҳноияш чун осмонҳо ва замин аст, ки барои муттақиён омода шудааст.

Ононе, ки дар ҳолатҳои хурсанди ва андӯх нафақа мекунанд, ҳашми худро фуру мебаранд ва аз мардум гузашт мекунанд ва Худованд наққоронро дӯст медорад.

Ва касоне, ки вақте кори ношоямеро анҷом доданд ва ё бар худ ситам намуданд, Худоро ба ёд меоранд ва аз Ў омӯриши металабанд. Ва кист ғайри Худованд то омӯриши намояд? Ва онҳо бар он бадие, ки мекунанд, доништа исрор намеварзанд.

Мукофоти онҳо омӯришиест аз Парвардигорашон ва биҳиште, ки аз зери дарахтони он ҷӯйҳо равон аст ва дар он ҷовидон мемонанд. Ва чи хушест аҷри амалкунандагон» (сураи Оли Имрон, 133-136).

Эй мардум! Аз Худованди мутаъол битарсед ва худро бо тавба қардан ба даргоҳаш аз гуноҳон пок созед ва дар ин айёми боқимонда аз ин моҳи муборак ва дар

умри азизи худ барои анчоми корҳои накӯ шитобед,
пеш аз он ки бигзарад. Дарвоқеъ начотёфта он
бандаест, ки бо саъю талош нафсаширо пок сохт ва
навмед аст бандае, ки нафси худро ба пайрави
бадиҳо хор намуд. Эй бандагони Худо! Бо зиёд
намудани тоъату тиловати Қуръон рӯзҳои
боқимондаи ин моҳро ғанимат шуморед ва машғули
зикру зиёд кардани садақаҳо бошед ва бар тамоми
хатоҳои гузашта ба даргоҳи Ҳақ тавба кунед.

Оқил касест, ки аз фурсати умр истифода барад ва
мавсимҳо хайрро барои нест кардани гуноҳояш
ғанимат шуморад. Хубиҳо бадиҳоро нобуд месозад ва
ин пандест барои пандгирандагон.

Дониста бошед, ки ҳар шабу рӯзе, ки мегузарад, аз
умри мо кам мегардад ва кӯч бастан аз ин диёр
наздиктар мегардад. Шумо бисёриҳоро мешинохтед,
ки аз ин қасру хонаҳои боҳашамат ва нӯшу неъмат
рахти сафар бастанд ва дигар барнагаштанд ва акнун
пӯсида дар ғӯристон хобанд. Некбахт касест, ки аз
дигарон панд мегирад ва ҳамеша кори Худоро ба ёд
оварда, аз ӯ бештар метарсад ва вазифаҳои худро
ичро менамояд. Бадбахт касест, ки дар гузашта
бадиҳо кардааст ва аз имрӯзаш ғоидае ба даст
намеорад ва боқимондаи ҳаёти худро сарфи тавбаву
надомат ба даргоҳи Худовад намекунад ва намекушад
соҳиби неъматро бо иҷро кардани амрҳои рози

кунонад, пеш аз он ки рӯзи қиёмат дар пешгоҳаш истода бошад.

Эй мусалмонон! Шумо фаромӯш накунед, ки дар поёни моҳи Рамазон қарор доред, ки танҳо чанд шабе боқи мондааст. Мардуми зиёде ҳастанд, ки ҳоло дар лаҳзаҳои охири умрашон қарор доранд, вале худ беҳабаранд.

Ҳар ки аз моён агар то имрӯз гуноҳе карда бошем, пас биед тавбаи насӯҳ намоем ва ба дари тавба ворид шавем, ки ҳамакнун боз аст ва пеш аз он ки ин дар баста шавад ва номаҳои аъмол пӯшида шаванд. Ҳар ки то имрӯз накӯкор буд ва дар тоғати Худо рӯз мегузаронид, пас ин иморати худро мустаҳкамтар намояд ва шукри ин неъматро ба ҷо оварад ва монанди касе набошад, ки ресмонашро баъди тофтан бикшояд.

Эй мусалмонон! Бо ҳозир шудан дар ҷумъаҳо ва намозҳои ҷамоғат ва барпо намудани дигар намозҳо масҷидҳоро обод созед.

Худованд мефармояд:

﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾ سُوْرَةُ الْمُؤْمِنُوْنَ ٩

«Ва касоне, ки намозҳояшонро муҳофизат мекунанд» сураи Мӯъминун, 9.

Шумо дар ин моҳ садақаро бештар намоед. Зеро Худованд дар шаъни онҳо мегӯяд:

﴿أَعِدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ سُوْرَةُ الْأَحْزَابِ ٣٥

«Худованд барои онҳо омӯриш ва мукофоти бузургро омода кардааст» сураи Аҳзоб, 35.

Шумо Қуръонро бештар тиловат намоед ва дониста бошед, ки дар рӯзи қиёмат шафоъат мекунад ва ҳамеша таровехро баргузор намоед, то аз ҷумлаи касоне гардед, ки Худованд дар васфашон мефармояд:

﴿ تَتَجَافَى جُنُوبَهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾

فَلَا تَعْلَمَ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ سُوْرَةُ السَّجْدَةِ ١٧

«Паҳлӯҳои онҳо аз бистар дуранд ва Парвардигори худро бо тарсу тамаъ дуъо мекунад ва он чи ризқашон додаем, садақа мекунад. Пас касе намедонад, ки барои ӯ чи подошҳо омода шудааст, ки равшанибахши дидагон аст. Ин мукофоти аъмоле аст, ки анҷом додаанд» сураи Сачда, 16-17.

Эй мусалмонон! Чизи дигареро, ки шаригат дар охири ин моҳ фармудааст, ин садакаи фитр мебошад. Садакаи фитр як соъ ва ё баробари хӯроки якрӯзаи шумост, ки онро ҳар як фард пиру калон, зану мард ва бою камбағал садақа мекунад, то бо он рӯзаи онҳо пурра гардад ва шукри неъматҳои додаи Худоро ба ҷо оваранд, ки моҳи Рамазонро як моҳ рӯза гирифтед, шабҳояшро ибодат намудед ва Ӯ шуморо аз лағву беҳудаги дар ин моҳ нигоҳ дошт.

Садакаи фитр барои кӯмаки бечорагон аст, то дар рӯзи ид машғули талбидан набошанд. Вақти

баровардани садакаи фитр аз собит шудани хабари ид аст, то намози ид. Мусалмон метавонад онро як ду рӯз пештар аз ид ҳам барорад. Агар дар вақтҳои номбурда онро баровард, он садакаи фитр ба ҳисоб меравад ва илло он мисли дигар садақаҳо мегардад. Аксари олимони бар ин ақидаанд, ки калимаи закот, ки дар ояти зерин омадааст, мақсуд ҳамин садақи фитр аст. Худованд мефармояд:

﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ۝ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى﴾ سُوْرَةُ الْأَعْلَى ١٥

«Дар ҳақиқат наҷот ёфтааст он ки закот диҳад ва Худоро зикр намуда, намоз хонад» сураи Аъло, 14-15.

Яъне, тамоми комёбири меёбад он касе, ки закоти фитрро адо намуда, намози идро бигзорад. Пас шумо эй бандагони Худо, бо хуши онро бароред ва бо тамоми хурсанди сарф намоед.

Худованд мефармояд:

﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾
سُوْرَةُ آلِ عِمْرَانَ ٩٢

«Шумо ҳаргиз ба ҷаннат намерасед, то ин ки сарф накунед аз он чи дӯст медоред. Ва он чизеро, ки сарф мекунед, пас Худованд онро медонад» сураи Оли Имрон, 92.

Беҳтар аст, ки инсон садакаи фитрро дар ҳамон шаҳре барорад, ки ҳангоми ид дар он қарор дорад. Зеро он эълони ибодат аст ва изҳори шукру сипос ва

накӯист ба он бародарони мусалмонаш, ки дар паҳлуи ӯ мебошанд.

Агар садакаи фитрро ба шаҳри дигар интиқол диҳад, ки дар он фоида бошад, ҳеч зараре надорад. Паёмбар (с) ва саҳобогон таъом медоданд бо вучуди он ки қиматашро доштанд.

(Мутарҷим: Аммо дар мазҳаби мо ҳанафиҳо ҷоиз аст, ки ба ҷои таъом қимати таъомро бидиҳад).

Худованд мефармояд:

﴿يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا﴾ ﴿٥٠﴾ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾ ﴿سُورَةُ الْأَحْزَابِ ٢١﴾
«Онҳо гумон мекарданд, ки гурӯҳҳо нарафтаанд. Ва агар гурӯҳҳо баргарданд, онҳо дӯст медоштанд, ба миёни аъроб бозгарданд ва дар бораи хабари шумо пурсон шаванд ва агар онҳо бо шумо бошанд, ҷанг намекарданд, магар иддаи каме. Албатта барои шумо дар Паёмбар намунаи хуб аст барои касоне, ки умеди Худо ва рӯзи охиратро дошта бошанд ва Худоро бештар ёд кунанд» сураи Аҳзоб, оятҳои 20-21.

Пас шумо, эй бандагони Худо, садакаи фитрро ба ҷо оваред, то имони худро пок намуда, савоби илоҳиро соҳиб гардед ва суннати Паёмбар (с)-ро зинда намоед ва ба бародарони худ накӯи кунед ва ҳурмати ин ибодати илоҳиро ба ҷо оваред. Ҳамоно, ки Худованд некӯкоронро дӯст медорад ва садақақунандагонро

мукофот медиҳад. Ҳар ки қадри ибодатҳои Худоро
донад, ин далели тақвои дилҳост.